

1.	Embryologie ureteru..... 1		
	<i>Zdeněk Dítě</i>		
2.	Chirurgická anatomie retroperitonea .. 3		
	<i>Ivan Kolombo, Tomáš Hanuš</i>		
2.1.	Svaly a fascie zadní stěny břicha 3		
2.2.	Svaly a fascie laterální stěny břicha 4		
2.3.	Svaly a fascie zadního retroperitonea 5		
2.4.	Močovod 5		
2.5.	Velké cévy retroperitonea 7		
2.5.1.	Tepny retroperitonea 7		
2.5.2.	Žíly retroperitonea 8		
2.5.3.	Cévní zásobení ureteru 9		
2.5.4.	Mízní systém retroperitonea 9		
2.5.5.	Lymfatika močovodu 10		
2.6.	Neuroanatomie retroperitonea 10		
2.6.1.	Somatická inervace retroperitonea 10		
2.6.2.	Autonomní inervace retroperitonea 11		
	■ Sympatická autonomní inervace retroperitonea 11		
2.7.	Inervace ureteru 12		
3.	Histologie ureteru 13		
	<i>Pavel Dundr</i>		
4.	Fyziologie ureteru 15		
	<i>Petr Macek, Zbyněk Veselský</i>		
4.1.	Elektrofyziologie 15		
4.2.	Regulace peristaltiky 15		
4.3.	Transport moče 16		
4.4.	Poruchy transportu moče 16		
4.5.	Močovod a účinky léčiv 17		
5.	Diagnostika ureterálních lézí..... 19		
	<i>Kamil Fógel, Petr Macek, Daniela Matušková, Květoslav Novák, Tomáš Hanuš</i>		
5.1.	Radionuklidové metody 19		
	<i>Kamil Fógel</i>		
5.1.1.	Radioizotopy 19		
5.1.2.	Izotopová renografie 19		
5.1.3.	Radionuklidová (izotopová) cystografie 20		
5.1.3.1.	Přímá radionuklidová cystografie 20		
5.1.3.2.	Nepřímá radionuklidová cystografie 20		
5.2.	Vylučovací urografie 21		
	<i>Petr Macek, Daniela Matušková</i>		
5.2.1.	Indikace a kontraindikace 21		
5.2.2.	Možnosti optimalizace zobrazení ureteru 22		
5.2.3.	Hodnocení nálezů na ureteru 23		
5.2.3.1.	Anatomické vztahy 23		
5.2.3.2.	Anomálie průběhu ureteru 23		
5.2.3.3.	Anomálie počtu ureterů 24		
5.2.3.4.	Defekty v náplni ureteru 25		
5.2.3.5.	Striktury ureteru 26		
5.2.3.6.	Dilatace ureteru 27		
5.2.3.7.	Pseudodivertikly a divertikly 29		
5.2.3.8.	Poranění ureteru 29		
5.2.3.9.	Patologické komunikace s okolními orgány 29		
5.3.	Ureteropyelografie 30		
	<i>Květoslav Novák</i>		
5.3.1.	Indikace ureteropyelografie 30		
5.3.2.	Retrográdní ureteropyelografie 31		
5.3.3.	Antegrádní pyelografie 32		
5.3.4.	Komplikace ureteropyelografie 32		
5.4.	Výpočetní tomografie 32		
	<i>Petr Macek, Daniela Matušková</i>		
5.4.1.	Nativní spirální CT 32		
5.4.1.1.	Radiační zátěž 32		
5.4.1.2.	CT protokol při podezření na ureterolitiázu 33		
5.4.1.3.	Přímé a nepřímé známky ureterolitiázy a obstrukce 33		
5.4.2.	Ureter na CT vyšetření břicha 34		
5.4.3.	CT urografie 34		
5.5.	Urodynamické vyšetření horních močových cest 35		
	<i>Tomáš Hanuš</i>		
5.5.1.	Dynamika ureteru 35		
5.5.2.	Farmakokinetika ureteru 37		
5.5.2.1.	Adrenomimetika 38		
5.5.2.2.	Adrenolytika 39		
5.5.2.3.	Cholinergní systém ureteru 39		
5.5.2.4.	Cholinergika 39		
5.5.2.5.	Parasympatolytika 39		

5.5.2.6. Gangliostimulancia a ganglioplegika	40	■ Histologie	62
5.5.2.7. Jiné látky	40	■ Patofyziologie	64
■ Diuretika	40	■ Tlakové změny	64
5.6. Ureteroskopie.....	43	■ Anomálie urogenitálního traktu sružené s megaureterem	65
<i>Květoslav Novák</i>			
5.6.1. Vodiče	43	6.1.10.2. Distální atrezie ureteru	66
■ Typy vodičů.....	44	6.1.10.3. Ureterální chlopně	66
5.6.2. Ureterální stenty.....	44	6.1.10.4. Kongenitální ureterální striktury.....	67
5.6.3. Balónové dilatátory	44	6.1.10.5. Ureterokéla.....	67
5.6.4. Typy ureteroskopů	45	6.1.10.6. Ektopický megaureter	68
5.6.4.1. Rigidní ureteroskopy	45	6.1.10.7. Primární refluktující megaureter	70
5.6.4.2. Semirigidní ureteroskopy	45	6.1.10.8. Primární nerefluktující a neobstrukční megaureter.....	71
5.6.4.3. Flexibilní ureteroskopy	45	6.1.11. Sekundární megauretery	73
5.6.4.4. CT virtuální ureteroskopy.....	46	6.1.12. Terapie megaureterů	73
5.6.5. Provedení ureteroskopie	46	6.1.13. Diferenciální diagnostika megaureteru....	74
5.6.5.1. Anestezie	47	6.2. Ureterokéla.....	77
5.6.5.2. Pozice pacienta	47	<i>Radim Kočvara</i>	
5.6.5.3. Endoskopie.....	47	6.2.1. Definice a rozsah postižení.....	77
■ Retrográdní přístup.....	47	6.2.2. Epidemiologie, klasifikace	77
■ Antegrádní přístup	48	6.2.3. Diagnóza.....	78
5.6.6. Diagnostická a terapeutická ureteroskopie	49	6.2.3.1. Klinické příznaky.....	78
5.6.6.1. Hematurie	49	6.2.3.2. Vyšetření.....	78
5.6.6.2. Stent po ureteroskopii	49	■ Ultrazvukové vyšetření.....	78
5.6.6.3. Biopsie horních močových cest.....	49	■ Mikční cystoureografie	79
5.6.6.4. Odstraňování cizích těles z horních močových cest.....	50	■ Scintigrafie ledvin	79
5.6.6.5. Ureterolitiáza a nefrolitiáza.....	50	■ Vylučovací urografie.....	80
5.6.6.6. Striktury močovodu	50	■ Magnetická rezonance	80
5.6.7. Komplikace ureteroskopie	50	6.2.4. Terapie.....	80
5.6.7.1. Peroperační komplikace.....	50	6.2.4.1. Endoskopická punkce ureterokély	80
■ Velké peroperační komplikace.....	50	■ Ortotopická ureterokéla	80
■ Malé peroperační komplikace.....	51	■ Ektopická ureterokéla.....	80
5.6.7.2. Časné pooperační komplikace	52	6.2.4.2. Heminefrektomie horního segmentu se subtotální ureterektomií.....	81
■ Velké komplikace	52	6.2.4.3. Totální rekonstrukce – excize ureterokély, rekonstrukce detruzoru, reimplantace močovodů.....	81
■ Malé komplikace	52	6.2.4.4. Vyčkávací postup	81
5.6.7.3. Pozdní komplikace	52	6.3. Vezikoureterální reflux	82
6. Vrozené vývojové vady.....	53	<i>Zdeněk Dítě</i>	
<i>Jan Dvořáček, Josef Sedláček, Radim Kočvara, Zdeněk Dítě</i>		6.3.1. Epidemiologie a dědičnost.....	82
6.1. Megauretery	53	6.3.2. Patofyziologie	82
<i>Jan Dvořáček, Josef Sedláček</i>		6.3.3. Klasifikace	83
6.1.1. Růst močovodu.....	54	6.3.4. Symptomatologie	83
6.1.2. Příčiny vzniku megaureterů.....	54	6.3.5. Diagnostika.....	83
6.1.3. Terminologie rozšířených močovodů	54	6.3.6. Terapie	84
6.1.4. Klasifikace megaureterů	55	6.3.7. Refluxní nefropatie	85
6.1.5. Kvantitativní klasifikace	58	6.3.8. Prognóza.....	85
6.1.6. Epidemiologie	59	7. Záněty ureteru.....	87
6.1.7. Symptomatologie	59	<i>Petr Macek, Zbyněk Veselský</i>	
6.1.8. Přidružené malformace	60	7.1. Emfyzematózní ureteritida.....	87
6.1.9. Komplikace	60	7.2. Tuberkulóza ureteru	87
6.1.10. Primární megauretery	60	7.3. Aktinomykóza ureteru	87
6.1.10.1. Primární obstrukční megaureter s adynamickým segmentem	61	7.4. Ureteritida s inkrustacemi	88
■ Etiologie	61	7.5. Virové infekce.....	88

7.6.	Mykotické postižení ureteru	88	■ Ureterosalpingeální píštěle	110	
7.7.	Parazitární postižení	89	9.2.2.2.	Píštěle s gastrointestinálním traktem	110
7.8.	Malakoplakie	89	9.2.2.3.	Píštěle s kůží.....	111
7.9.	Sarkoidóza ureteru.....	90	9.2.2.4.	Píštěle s cévním řečištěm	111
7.10.	Eozinofilní ureteritida.....	90	9.3.	Terapie ureterálních lézí.....	112
7.11.	Cystická ureteritida	90		<i>Květoslav Novák, Ivan Pavlík, Tomáš Hanuš</i>	
7.12.	Autoimunitní postižení ureteru při Henochově-Schönleinově purpuru	90	9.3.1.	Endoskopická terapie ureterálních lézí... ..	112
7.13.	Hemoragická ureteritida.....	91		<i>Květoslav Novák</i>	
8.	Ureterolitiáza.....	93	9.3.1.1.	Vyšetření ureterální léze	113
	<i>Květoslav Novák</i>		9.3.1.2.	Endoskopická terapie striktur ureteru....	113
8.1.	Epidemiologie	93	■ Balónová dilatace	114	
8.2.	Tvorba konkrementů.....	93	■ Endoureterotomie	114	
8.3.	Klinické projevy ureterolitiázy – renální kolika.....	94	9.3.1.3.	Ureteroenterické striktury.....	116
8.3.1.	Etiopatogeneze renální koliky.....	95	9.3.1.4.	Striktury ureteru po transplantaci ledviny.....	116
8.3.2.	Diagnostika.....	95	9.3.1.5.	Komplikace endoureterotomie	116
8.3.3.	Diferenciální diagnostika	95	9.3.1.6.	Sledování pacientů po endoureterotomii.....	116
8.3.4.	Terapie renální koliky.....	96	9.3.2.	Ureterální stenty.....	117
8.4.	Zobrazovací metody v diagnostice ureterolitiázy.....	96		<i>Ivan Pavlík</i>	
8.5.	Terapie ureterolitiázy.....	98	9.3.2.1.	Pojem stentu.....	117
8.5.1.	Faktory ovlivňující způsob terapie	98	9.3.2.2.	Historie	117
8.5.1.1.	Faktory vztahované ke konkrementu	98	9.3.2.3.	Vlastnosti materiálů	117
8.5.1.2.	Klinické faktory.....	99	9.3.2.4.	Druhy materiálů.....	117
8.5.1.3.	Technické faktory.....	99	■ Základní materiály.....	117	
8.5.2.	Terapie proximální ureterolitiázy.....	99	■ Další modifikace na bázi silikonu	118	
8.5.3.	Terapie distální ureterolitiázy	100	■ Některé další původní modifikace	118	
8.5.4.	Laparoskopická ureterolitotomie.....	100	■ Bioabsorpční polymery	118	
8.5.5.	Terapie steinstrasse	100	■ Metalické stenty.....	118	
8.6.	Ureterolitiáza v těhotenství	101	■ Tkáňové inženýrství.....	118	
8.7.	Intrakorporální litotrypse	101	9.3.2.5.	Povrchová úprava.....	118
8.8.	Stent při léčbě ureterolitiázy.....	103	9.3.2.6.	Design	119
8.9.	Ureterolitiáza v dětském věku.....	103	9.3.2.7.	Rozměry.....	120
9.	Trauma ureteru	105	9.3.2.8.	Vodící dráty (vodiče)	120
	<i>Tomáš Hanuš, Libor Zámečnick, Petr Macek,</i>		9.3.2.9.	Zavádění a extrakce stentů	120
	<i>Květoslav Novák, Ivan Pavlík</i>		9.3.2.10.	Konsekvence zavedení stentu.....	121
9.1.	Zevní trauma ureteru	105	9.3.2.11.	Komplikace	121
	<i>Tomáš Hanuš</i>		9.3.3.	Otevřené rekonstrukční operace	122
9.1.1.	Diagnostika.....	105		<i>Tomáš Hanuš</i>	
9.1.2.	Terapie.....	106	9.3.3.1.	Ureteroureterostomie (ureterorafie)	124
9.1.2.1.	Endoskopická léčba zevního traumatu ureteru	106	9.3.3.2.	Ureterocystoneoanastomóza	124
9.1.2.2.	Otevřená revize poraněného ureteru	106	9.3.3.3.	Boariho lalok	124
9.2.	Iatrogenní trauma ureteru	106	9.3.3.4.	Transureteroureterostomie	124
9.2.1.	Etiologie a diagnostika	106	9.3.3.5.	Ureteroapendikoplastika	124
	<i>Tomáš Hanuš</i>		9.3.3.6.	Ileální náhrada	126
9.2.1.1.	Typy poranění ureteru	107	9.3.3.7.	Jiné náhrady ureteru	126
9.2.1.2.	Diagnostika.....	107	10.	Uroteliální karcinom močovodu	129
9.2.2.	Píštěle ureteru.....	108		<i>Viktor Soukup</i>	
	<i>Libor Zámečnick, Petr Macek</i>		10.1.	Úvod.....	129
9.2.2.1.	Píštěle s ženskými pohlavními orgány ...	108	10.2.	Klasifikace	129
■ Ureterovaginální píštěle.....	108	10.3.	Diagnostika.....	130	
■ Ureterouterinní píštěle.....	110	10.3.1.	Vylučovací urografie.....	130	
		10.3.2.	Ascendentní ureterografie	130	
		10.3.3.	Ultrasonografie.....	130	
		10.3.4.	Výpočetní tomografie.....	130	

10.3.5.	Magnetická rezonance	131
10.3.6.	Cystoskopie	131
10.3.7.	Cytologie	131
10.3.8.	Ureteroskopie.....	131
10.4.	Terapie.....	131
10.4.1.	Chirurgická terapie.....	131
10.4.1.1.	Radikální terapie.....	131
	■ Nefroureterektomie	131
	■ Regionální lymfadenektomie	132
	■ Laparoskopická nefroureterektomie ..	132
10.4.1.2.	Ledvinu šetřící postupy – konzervativní léčba.....	132
10.4.1.3.	Endoskopická terapie.....	132
10.4.2.	Lokální chemoterapie a imunoterapie	133
10.4.3.	Radioterapie a systémová chemoterapie.....	134
10.5.	Prognostické parametry.....	134
10.5.1.	Hloubka nádorové invaze	134
10.5.2.	Radikální nefroureterektomie	134
10.5.3.	Věk, pohlaví, lokalizace nádoru.....	134
10.5.4.	Multifokalita	134
10.6.	Riziko vzniku metachronního urotelálního karcinomu horních močových cest u nemocných s karcinomem močového měchýře.....	134
10.7.	Sledování pacientů	135
10.7.1.	Princip sledování.....	135
10.7.2.	Vyšetřovací metody používané ke sledování.....	135
10.7.2.1.	Vylučovací urografie.....	135
10.7.2.2.	Cytologie vymočené moče.....	135
10.7.2.3.	Cystoskopie	135
10.7.2.4.	Ascendentní ureteropyelografie.....	135
10.7.2.5.	Ureteroskopie.....	135
10.7.2.6.	Výpočetní tomografie.....	136
10.7.3.	Doporučované schéma sledování nemocných	136

11.	Retroperitoneální fibróza	139
	<i>Roman Sobotka, Tomáš Hanuš</i>	
11.1.	Epidemiologie.....	139
11.2.	Etiologie.....	139
11.3.	Symptomatologie.....	140
11.4.	Diagnostika.....	140
11.5.	Diferenciální diagnóza	141
11.6.	Terapie.....	141
12.	Kazuistiky.....	145
	Kazuistika 1	146
	<i>Květoslav Novák</i>	
	Kazuistika 2	147
	<i>Květoslav Novák</i>	
	Kazuistika 3	148
	<i>Květoslav Novák</i>	
	Kazuistika 4	149
	<i>Libor Zámečník</i>	
	Kazuistika 5	150
	<i>Květoslav Novák</i>	
	Kazuistika 6	152
	<i>Ivan Kolombo</i>	
	Kazuistika 7	154
	<i>Ivan Kolombo</i>	
	Kazuistika 8	156
	<i>Ivan Kolombo</i>	
	Kazuistika 9	158
	<i>Roman Sobotka</i>	
	Kazuistika 10	160
	<i>Roman Sobotka</i>	
	Kazuistika 11.....	162
	<i>Michael Pešl</i>	
	Kazuistika 12	164
	<i>Michael Pešl</i>	
	Zkratky	165
	Rejstřík	167